
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

אתיקה מקצועית - 51795

תאריך עדכון אחרון 01-03-2017

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: פסיכולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' נורית ירמיה

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Nurit.Yirmiya@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: לפי קביעה

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס עוסק בהיבטים האתיים-המקצועיים של הפסיכולוג במודל החוקר הקליני. בראשית הקורס נעסוק בהגדרות שונות של אתיקה ואתיקה מקצועית, ביחסים שבין אתיקה מקצועית וחוק, נתודע לקוד אתיקה של הפסיכולוגים בישראל ולחוקים הקשורים בעבודה המקצועית ובהסדרת המקצוע. באמצעות קריאה, דיונים ומצגות בכיתה נפתח רגישות וחשיבה אתית בעשייה הטיפולית והאבחונת כמו גם במחקר. נתייחס לסוגיות ייחודיות לפסיכולוגים קליניים העוסקים במחקר ובעבודה קלינית, כגון היבטים אתיים במחקר, יצירת החוזה טיפולי ותפקידיו, הסכמה מדעת לטיפול ולאבחון, שמירת הגבולות, שמירה על סודיות וחסיון, יחסים כפולים, ניגודי אינטרסים, יחסים קולגיאליים, אתיקה של אבחון וחוויה דעה משפטית, סוגיות אתיות בטיפול בילדים ובמתבגרים, אתיקה במחקר פסיכולוגי, ועוד נושאים נבחרים.

מטרות הקורס:

פיתוח החשיבה וההבנה האתית של התלמידים המיועדים להיות פסיכולוגים בכל הקשור למחקר ולעבודה בשדה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

יכולת חשיבה והבנה אתית

הכרות ובקיאיות בחוקים, בקודים ובתקנות הקשורים לעבודה המקצועית בהיבטיה האתיים והחוקיים

דרישות נוכחות (%) :

נוכחות חובה

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות ודיונים מבוססים על קרית חובה ורשות. הצגה בכיתה של נושא אישי בתחום.

דיון בסוגיות אתיות שיועלו על ידי התלמידים מתוך עבודתם הקלינית בפרקטיום.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

שעור מספר 1

אכמון, י., (תשס"ח). סוגיות אתיות בפסיכולוגיה. בתוך שפיר, ג., אכמון, י. ווייל, ג. סוגיות אתיות במקצועות הייעוץ והטיפול הנפשי. ירושלים: הוצאת מאגנס. פרק 29 עמודים 503 - 511. הסתדרות הפסיכולוגים בישראל (2017). קוד אתיקה המקצועית של הפסיכולוגים בישראל.

שעור מספר 2

כשר, א., (תשס"ח). אתיקה מקצועית. בתוך שפיר, ג., אכמון, י. ווייל, ג. סוגיות אתיות במקצועות הייעוץ והטיפול הנפשי. ירושלים: הוצאת מאגנס. פרק 1, עמודים 15-29. רובין, ש., (תשס"ח). על קודים, עקרונות ואתיקה במקצועות הבריאות והייעוץ. בתוך שפיר, ג., אכמון, י. ווייל, ג. סוגיות אתיות במקצועות הייעוץ והטיפול הנפשי. ירושלים: הוצאת מאגנס. עמודים 20-51.

שעור מספר 3
אכמון, י., שפּלר, ג., ווייל, ג. (2012). מקצועיות אתית בפסיכותרפיה. ירושלים: הוצאת מאגנס. פרקים 1 & 2. עמודים 1-33.

שעור מספר 4
רובין, ש. ו. קורן, ד. (תשס"ח). אתיקה מחקרית: רקע בסיסי והצעות מעשיות. בתוך שפּלר, ג., אכמון, י., ווייל, ג. סוגיות אתיות במקצועות הייעוץ והטיפול הנפשי. ירושלים: הוצאת מאגנס. עמודים 603-619.
קורן, ד. אתיקה מבוססת מחקר: על ערכים, עובדות ושיטות מחקר בתחום האתיקה המקצועית. בתוך שפּלר, ג., אכמון, י., ווייל, ג. סוגיות אתיות במקצועות הייעוץ והטיפול הנפשי. ירושלים: הוצאת מאגנס. עמודים 620-635.

שעורים 5 עד 12 יוקדשו לעבודה על מקרים, להצגות של התלמידים של נושאים נבחרים בתחום האתיקה המקצועית ולדיונים.

נושאים אפשריים להצגה בכיתה
יחסי מטפלים - מטופלים בעידן הדיגיטלי (טיפול מרחוק, פייסבוק, ווטסאפ ועוד)
מבחנים פסיכולוגים
מיעוטים
פוליטיקה
מדריכים - מודרכים - טיפול פסיכולוגי
מדריכים - מודרכים - מחקר
שמירת סודיות לאחר מות
הזכות למות בכבוד
הפרת סודיות
רפורמה בבריאות הנפש
אשפוז כפוי
פונדקאות
טרנסג'נדריות
אסירים
ראיונות קבלה
סיום טיפול
מגע
היבטים תרבותיים
תרומת איברים
טיפול במחלות סופניות

שעור 13 סיכום

חומר חובה לקריאה:

שעור מספר 1

אכמון, י., (תשס"ח). סוגיות אתיות בפסיכולוגיה. בתוך שפּלר, ג., אכמון, י., ווייל, ג. סוגיות אתיות במקצועות הייעוץ והטיפול הנפשי. ירושלים: הוצאת מאגנס. פרק 29 עמודים 503 - 511.

הסתדרות הפסיכולוגים בישראל (2017). קוד האתיקה המקצועית של הפסיכולוגים בישראל.

שעור מספר 2

כשר, א., (תשס"ח). אתיקה מקצועית. בתוך שפיר, ג., אכמון, י. ווייל, ג. סוגיות אתיות במקצועות הייעוץ והטיפול הנפשי. ירושלים: הוצאת מאגנס. פרק 1, עמודים 15-29.
רובין, ש., (תשס"ח). על קודים, עקרונות ואתיקה במקצועות הבריאות והייעוץ. בתוך שפיר, ג., אכמון, י. ווייל, ג. סוגיות אתיות במקצועות הייעוץ והטיפול הנפשי. ירושלים: הוצאת מאגנס. עמודים 20-51.

שעור מספר 3

אכמון, י., שפיר, ג., ווייל, ג. (2012). מקצועיות אתית בפסיכותרפיה. ירושלים: הוצאת מאגנס. פרקים 1 & 2. עמודים 1-33.

שעור מספר 4

רובין, ש. ו קורן, ד. (תשס"ח). אתיקה מחקרית: רקע בסיסי והצעות מעשיות. בתוך שפיר, ג., אכמון, י. ווייל, ג. סוגיות אתיות במקצועות הייעוץ והטיפול הנפשי. ירושלים: הוצאת מאגנס. עמודים 603-619.
קורן, ד. אתיקה מבוססת מחקר: על ערכים, עובדות ושיטות מחקר בתחום האתיקה המקצועית. בתוך שפיר, ג., אכמון, י. ווייל, ג. סוגיות אתיות במקצועות הייעוץ והטיפול הנפשי. ירושלים: הוצאת מאגנס. עמודים 620-635.

חומר לקריאה נוספת:

החמר יעודכן לאורך הסמסטר.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 25 %
השתתפות 50 %
גשת עבודה 25 %
גשת תרגילים 0 %
גשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: